Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
Internet www.eerstekamer.nl

Datum *21 november 2012*
Betreft *Vervolgvragen Mededeling mensenhandel (COM(2012)286)*
Kenmerk *151353.02u*

Geachte heer Opstelten,

In haar brief van 2 oktober 2012 heeft de commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad enige vragen van de leden van de SP-fractie over de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016 aan u als verantwoordelijk minister voor de aanpak van mensenhandel voorgelegd.[1] Bij brief van 26 oktober 2012 hebt u, mede namens de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, deze vragen beantwoord. De leden van enkele fracties hebben aangegeven behoefte te hebben aan het stellen van enige vervolgvragen.

De leden van de **PVV**-fractie wensen de volgende vragen te stellen:

- In hoeveel procent van alle situaties waarin er gebruikgemaakt wordt van een B9-regeling verkreeg de politie opsporingsindicaties op basis waarvan een strafrechtelijk onderzoek is ingesteld?
- In hoeveel procent van alle situaties waarin er gebruikgemaakt wordt van een B9-regeling werd er een mensenhandelaar veroordeeld?
- Waarom kan iemand na gebruikgemaakt te hebben van een B9-regeling een verblijfsvergunning aanvragen?
- Kunt u van de afgelopen jaren een jaaroverzicht aanleveren waaruit naar voren komt uit welke landen de personen afkomstig zijn die van een B9-regeling gebruik hebben gemaakt?
- Wat is er gebeurd met de mensen die gebruikmaakten van de B9-regeling en kunt u dit concretiseren door van de afgelopen jaren een jaaroverzicht aan te leveren waaruit in ieder geval naar voren komt hoeveel procent van deze mensen een verblijfvergunning kreeg en hoeveel procent terugkeerde naar het land van herkomst?

De leden van de **SP**-fractie hebben ook nog enige vragen en opmerkingen, waarbij de leden van de fracties van **PvdA** en **GroenLinks** zich aansluiten. De leden van de SP-fractie hebben aan de minister gevraagd of deze wilde doen onderzoeken wat er gebeurt met Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen die door Nederland zijn teruggestuurd naar een opvanghuis in het land van

[1] Kamerstukken 33 456, A; zie ook dossier **E120021** op www.europapoort.nl

herkomst. De minister antwoordt dat de asielprocedure en het terugkeerproces met voldoende waarborgen zijn omkleed om vóór terugkeer vast te stellen dat de situatie in het land van herkomst voor de individuele vreemdeling veilig en verantwoord is. Dit moge zo zijn, totdat het tegendeel blijkt. Inmiddels is gebleken dat van de 40-50 minderjarigen die naar de terugkeerhuizen in Congo en Angola zijn gestuurd slechts één kind daadwerkelijk in de opvang is aangekomen. Dit kind heeft daar een paar dagen verbleven en is toen opgehaald (Unicef, mei 2012, "Return of Separated Children to return houses in de country of origin").

De minister stelt dat het de jongeren vrijstaat om zich alsnog met de familie te herenigen. Dat de jongeren inderdaad weer in de schoot van de familie terechtkomen is echter een aanname die nergens op gebaseerd is. De aanname dat ze opgehaald worden door de mensenhandelaar die ze oorspronkelijk naar Nederland bracht, of door een andere mensenhandelaar is vele malen waarschijnlijker. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat het dringend nodig is om te onderzoeken wat er met deze jongeren gebeurt nadat zij op het vliegtuig zijn gezet richting opvanghuis Mulemba House in Angola of Don Bosco shelter in Congo. Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) dwingt Nederland tot deze zorg. Dit klemt te meer nu niet alleen Nederland maar ook andere landen, verenigd in "the European Return Platform for Unaccompanied Minors (ERPUM)" zich inzetten voor het opzetten van meer opvanghuizen. Op dit moment worden de mogelijkheden in Afghanistan en in Irak onderzocht. Onderdeel van het project is evenwel het monitoren van gedwongen terugkeeroperaties. Nederland is de uitvinder en trekker van het project. Nederland heeft uit dien hoofde daarom naar het oordeel van de leden van de SP-fractie de plicht om die monitoring in gang te zetten en het openen van nieuwe terugkeerhuizen op te schorten tot er enig zicht is op wat er met deze kinderen gebeurt na aankomst in het land van herkomt.

Het voorgaande klemt te meer omdat de optimistische suggestie van de minister dat de naar een opvang teruggestuurde minderjarigen zich in het land van herkomst met hun familie herenigen ernstig betwijfeld moet worden nu de minister tevens vaststelt dat bij terugkeer hereniging met de ouders voorop staat en "dat slechts wanneer opvang door ouders of familie niet adequaat of mogelijk is naar andere mogelijkheden wordt gezocht". Het is voor de leden van de SP-fractie van tweeën één: of hereniging met familie is niet adequaat of niet mogelijk: in dat geval is het onaannemelijk dat er op het moment van aankomst ineens wel adequate opvang in de familie mogelijk is, of hereniging met de familie is wel mogelijk, in welk geval Nederland zijn onderzoek niet goed heeft gedaan. In beide gevallen is Nederland tekort geschoten in zijn zorg voor deze minderjarigen.

De minister kent het hierboven geciteerde rapport van Unicef en de kritiek van Mensenrechtencommissaris Hammarberg. Nederland wil mensenhandel daadkrachtig bestrijden. Uit het onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel, na terugkeer naar het land van herkomst groot gevaar lopen opnieuw slachtoffer te worden. De leden van de SP-fractie vragen de regering daarom dringend monitoring te starten naar gedwongen in opvanghuizen teruggekeerde minderjarigen alvorens verdere stappen te zetten richting nieuwe terugkeerhuizen voor minderjarigen.

De commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad kijkt met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Prof. dr. P.L. Meurs
Voorzitter van de commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad